

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор ЗПО «ДІТК»

Олександр СТРИЛЕЦЬ

31.08.2026 р.

ПОГОДЖЕНО

Заступник директора з навчально-методичної роботи ЗПО «ДІТК»

Сергій ГОРДІЄНКО

31.08.2026 р.

БІЛІНГВАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ ГЛОСАРІЙ (BILINGUAL TECHNICAL GLOSSARY) З ДИСЦИПЛІНИ «ІНОЗЕМНА МОВА ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ»

Спеціальність: 192 Будівництво та цивільна інженерія

DOMAIN 1: BRANCHES OF CIVIL ENGINEERING & PROFESSIONS (ГАЛУЗІ ТА ПРОФЕСІЇ)

- **Acoustic engineer** — інженер-акустик. Фахівець, який займається аспектами дизайну, пов'язаними зі зменшенням шуму, що особливо важливо в багатоквартирних будинках.
- **Architect** — архітектор. Спеціаліст, який планує та проєктує будівлі.
- **Building surveyor** — геодезист/інспектор будівель. Фахівець, який вимірює та креслить існуючі будівлі та ландшафтні особливості перед початком або під час будівництва.
- **Client** — клієнт, замовник. Особа або організація, для якої виконується проєкт або укладається бізнес-контракт.
- **Consultant** — консультант. Експерт у певній галузі, якого наймають для надання професійних порад.
- **Contractor** — підрядник. Особа або компанія, відповідальна за фізичне зведення будівлі.
- **Construction Engineering** — будівельна інженерія. Галузь, що управляє будівельними проєктами, гарантуючи їх завершення вчасно, в межах бюджету та згідно зі специфікаціями.
- **Electrical engineer** — інженер-електрик. Спеціаліст, який проєктує електричні системи будівлі.
- **Firm** — архітектурна фірма/бюро. Бізнес, що включає партнерство двох або більше осіб.
- **Geotechnical Engineering** — геотехнічна інженерія. Галузь, що вивчає поведінку ґрунту (*soil*) та гірських порід (*rock*) для проєктування фундаментів, підпірних стін і тунелів.
- **Geotechnical surveyor** — інженер-геолог / геотехнічний геодезист. Фахівець, який оцінює землю на будівельному майданчику для визначення належних матеріалів для фундаменту.
- **Hydraulic Engineering** — гідротехнічна інженерія. Галузь, що має справу із системами потоку та контролю води (проєктування дамб, каналів, систем захисту від повеней).
- **Land surveyor** — землевпорядник, геодезист. Особа, яка перевіряє або визначає межі власності ділянки.
- **Landscape architect** — ландшафтний архітектор. Фахівець, який проєктує відкриті простори навколо будівлі.
- **Materials Engineering** — інженерія матеріалів. Субдисципліна, що займається вивченням та застосуванням матеріалів для підвищення довговічності та міцності конструкцій.
- **Mechanical engineer** — інженер-механік. Особа, яка проєктує механічні системи будівлі, такі як опалення та вентиляція.

- **Sanitary / Environmental Engineering** — санітарна / екологічна інженерія. Галузь, що вивчає управління водопостачанням, очищенням та каналізаційними системами.
- **Structural Engineering** — структурна інженерія. Галузь цивільної інженерії, що фокусується на проектуванні та аналізі постійних конструкцій (будівель, мостів) для забезпечення їх здатності витримувати сили гравітації, вітру та сейсмічну активність.

DOMAIN 2: TYPES OF STRUCTURES (ТИПИ СПОРУД)

- **Airport** — аеропорт. Велика будівля/комплекс, де люди сідають у літаки, відправляються та очікують на рейси.
- **Building** — будівля. Споруда, яка зазвичай має стіни та дах, і як правило, зайнята людьми з певною метою.
- **High-rise** — багатоповерхівка. Висока будівля з великою кількістю поверхів.
- **Hospital** — лікарня. Будівля, куди люди звертаються за медичною допомогою.
- **Office building** — офісна будівля. Будівля, в якій люди працюють у кабінетах.
- **Parking structure** — багаторівневий паркінг. Будівля, зазвичай з кількома рівнями, де люди паркують автомобілі.
- **Residence** — житловий будинок. Будівля, в якій проживають люди.
- **School** — школа. Будівля з багатьма кімнатами, куди люди ходять навчатися.
- **Skyscraper** — хмарочос. Дуже висока будівля, яка зазвичай знаходиться у великих містах.
- **Structure** — споруда. Об'єкт, що складається з кількох частин і зазвичай стоїть самостійно.
- **Warehouse** — склад. Будівля з великим відкритим простором всередині, що зазвичай використовується для зберігання.

DOMAIN 3: TRADITIONAL & MODERN MATERIALS (ТРАДИЦІЙНІ ТА СУЧАСНІ МАТЕРІАЛИ)

- **Aggregate** — заповнювач. Зернистий матеріал, такий як гравій, подрібнене каміння та пісок, який будівельники використовують для виготовлення цементу/бетону.
- **Balsa wood** — бальсове дерево. Міцна, легка деревина, яка використовується для створення архітектурних макетів.
- **Basswood** — американська липа (для макетів). Дрібнозерниста деревина, яка легко ріжеться і використовується для створення архітектурних макетів.
- **Brick** — цегла. Прямокутний блок, виготовлений із затверділої глини, що використовується для будівництва стін та подібних споруд.
- **Cement** — цемент. Порошок, який будівельники змішують з гравієм і піском для виготовлення бетону.
- **Concrete** — бетон. Твердий будівельний матеріал, виготовлений із суміші цементу, гравію, води та піску.
- **Drywall** — гіпсокартон. Матеріал, який використовується для виготовлення стін, що складається з великих листів паперу та гіпсу (*plaster*).
- **Fiberglass** — скловолокно. Міцна, жорстка речовина, виготовлена з тонких ниток скла, яка використовується для створення різних виробів, включно з будівельними матеріалами.
- **Glass** — скло. Твердий матеріал, який зазвичай є прозорим і часто використовується для виготовлення вікон.
- **I-beam** — двотаврова балка. Сталева балка, що витримує великі навантаження і виглядає як велика літера "I".
- **Iron** — залізо. Металевий будівельний матеріал, який використовується для виготовлення сталі.

- **Marble** — мрамур. Тип гладкого каменю, який часто полірується і використовується як будівельний матеріал.
- **Metal** — метал. Будівельний матеріал, який є твердим, блискучим та ковким.
- **Mortar** — будівельний розчин. Суміш води, піску та вапна, яка використовується для скріплення цегли та каміння.
- **Plastic** — пластик. Легка речовина, виготовлена з хімічних речовин, яка використовується для створення широкого спектра продуктів.
- **Porcelain** — порцеляна. Гладка, делікатна речовина, яка виготовляється шляхом нагрівання глини.
- **Rebar** (Reinforcing bar) — арматура. Сталевий стрижень, який поміщається в бетон, щоб зробити конструкцію міцнішою та здатною витримувати більшу вагу.
- **Rubber** — гума. Міцна, еластична субстанція, виготовлена з рослин і часто хімікатів.
- **Sand** — пісок. Сипуча зерниста речовина, що складається з дрібних частинок гірських порід.
- **Steel** — сталь. Надзвичайно міцний метал, виготовлений із заліза та вуглецю.
- **Stone** — камінь. Тверда природна субстанція, що походить з гірських порід і використовується як будівельний матеріал.
- **Tile** — плитка. Плоский шматок каменю або глини, який використовується для покриття поверхонь (підлог або стін).
- **Timber** — деревина (будівельна). Дерево, яке є частиною будівлі.

DOMAIN 4: PHYSICAL PROPERTIES (ФІЗИКО-МЕХАНІЧНІ ВЛАСТИВОСТІ)

- **Brittle** — крихкий. Схильний до руйнування або розпаду швидше, ніж до згинання чи розтягування.
- **Durable** — довговічний / міцний. Служить довгий час і не може бути легко зламаним.
- **Elastic** — еластичний. Може бути розтягнутим і повернутим до початкової форми.
- **Flexible** — гнучкий. Може бути легко зігнутий в іншу форму.
- **Hardness** — твердість. Характеристика того, наскільки твердим або міцним є щось.
- **Heavy** — важкий. Має велику вагу і може бути важким для переміщення.
- **Lightweight** — легкий. Має невелику вагу.
- **Opaque** — непрозорий. Такий, крізь який неможливо бачити.
- **Rigid** — жорсткий. Зберігає свою форму і не піддається легкому розтягуванню чи згинанню.
- **Transparent** — прозорий. Такий, крізь який легко бачити.

DOMAIN 5: SUSTAINABILITY & GREEN CONSTRUCTION (ЕКОЛОГІЧНЕ БУДІВНИЦТВО)

- **Adobe** — саман. Будівельний матеріал, який виготовляється з глини та брудю.
- **Bottle wall** — стіна з пляшок. Конструкція, збудована з перероблених скляних контейнерів між шарами розчину.
- **Cob** — коб. Будівельний матеріал, що виготовляється з глини та соломи.
- **Cordwood construction** — будівництво з полін/дров. Метод будівництва, що передбачає використання дерева та кладки або саманної суміші.
- **Earthbag** — земляний мішок. Мішок, виготовлений з міцного волокна та наповнений землею або іншими природними речовинами, використовується як будівельний матеріал.
- **Earth-bermed** — заглиблений у землю. Будівля, частково побудована під землею для покращення регулювання температури.

- **Ecological footprint** — екологічний слід. Співвідношення швидкості використання ресурсів людьми до швидкості їх відновлення.
- **Energy-efficient** — енергоефективний. Функціонує без надмірної кількості ресурсів, таких як паливо або електрика.
- **Environmental impact** — вплив на довкілля. Ефект, який щось справляє на природний світ.
- **Gray water** — сіра вода. Вода, яка була використана і не підходить для пиття, але все ще може бути використана для інших цілей.
- **Green construction** — зелене будівництво. Акт створення конструкцій, що мінімізує шкоду довкіллю як під час будівництва, так і під час експлуатації будівлі.
- **Heat sink** — тепловий сток (радіатор). Система ізоляції будівлі, яка поглинає тепло протягом дня, не передаючи його всередину, і вивільняє тепло вночі.
- **Natural building** — природне будівництво. Конструкція, виготовлена з місцевих матеріалів природного походження.
- **Off the grid** — поза електромережею / автономний. Існування або функціонування без підключення до комунальних систем (електрики або води).
- **Passive solar design** — пасивний сонячний дизайн. Система терморегуляції в будівлі, що вловлює сонячне світло взимку і відбиває влітку.
- **Photovoltaic panel** — фотоелектрична панель. Пристрій, що перетворює сонячну енергію в корисну електрику.
- **Rainwater harvesting system** — система збору дощової води. Спосіб збирання, зберігання та обробки води для побутового використання.
- **Rammed earth** — утрамбована земля. Суміш ущільненого гравію, глини та піску, що використовується як будівельний матеріал.
- **Reclaimed lumber** — відновлена деревина. Деревина, яка використовувалася раніше і тепер застосовується для нового будівництва.
- **Recycled material** — перероблений матеріал. Об'єкт або речовина, які використовуються, а потім обробляються для повторного використання.
- **Scrap tire** — зношена шина. Шматок гуми, який колись покривав колеса транспортного засобу (використовується в еко-стінах).
- **Straw bale** — солом'яний тюк. Блок із висушених стебел рослин, що стискається і зв'язується.
- **Sustainable** — сталий (екологічний). Той, що може продовжуватися довгий період часу без використання або знищення ресурсів.
- **Thermal mass** — теплова маса. Властивість будівлі або поверхні, що визначає, наскільки добре вона запобігає коливанням температури.

DOMAIN 6: BUILDING ELEMENTS & INTERIOR (ЕЛЕМЕНТИ БУДІВЛІ ТА ІНТЕР'ЄР)

- **Attic** — горище. Кімната на самому верху будівлі, відразу під дахом.
- **Basement** — підвал. Кімната нижче рівня землі.
- **Bathroom** — ванна кімната. Кімната з туалетом і раковиною, часто з ванною або душем.
- **Bedroom** — спальня. Кімната, де хтось спить.
- **Cabinet** — шафа. Фіксований предмет меблів з полицями або висувними ящиками для зберігання.
- **Cladding** — облицювання. Нанесення одного матеріалу поверх іншого для естетичних або захисних цілей.
- **Closet** — комірка / вбудована шафа. Невелика кімната або шафа, що використовується для зберігання.

- **Conference room** — конференц-зал. Велика кімната в офісній будівлі, зазвичай для зустрічей.
- **Cornice** — карниз. Декоративне покриття по периметру інтер'єру, що часто використовується для приховування кріплень.
- **Curtain wall** — навісна стіна. Зовнішня стіна, яка не підтримує вагу будівлі.
- **Door** — двері. Перегородка, яку можна відсунути, щоб дозволити людям входити та виходити з будівель.
- **Drop ceiling** — підвісна стеля. Стеля, що висить нижче основної стелі.
- **Elevator** — ліфт. Машина, що переміщує людей або об'єкти вгору і вниз у будівлі.
- **Entrance** — вхід. Місце, де люди можуть заходити і виходити з будівлі.
- **Fire escape** — пожежна драбина / евакуаційний вихід. Набір сходів на зовнішній стороні будівлі для використання в надзвичайних ситуаціях.
- **Floor** — поверх / підлога. Секція або рівень у будівлі.
- **Foundation** — фундамент. Основа будівлі, що торкається землі або вбудована в неї.
- **Frame** — рама. Нерухома частина отвору для дверей або вікна, до якої кріпляться рухомі частини.
- **Framework** — каркас. Скелетоподібна мережа частин, що забезпечує структуру будівлі.
- **Framework construction** — каркасне будівництво. Тип будівництва, де будівля формується і підтримується скелетоподібною структурною системою.
- **Garage** — гараж. Приміщення поруч із будинком з великими дверима для зберігання автомобілів.
- **Hallway** — коридор. Вузкий прохід, що веде від однієї зони до іншої в будівлі.
- **Kitchen** — кухня. Кімната для приготування їжі.
- **Laundry room** — пральня. Кімната з пральною машиною для прання одягу.
- **Load bearing wall** — несуча стіна. Стіна, що підтримує вагу будівлі.
- **Lobby** — вестибюль. Відкрита зона відразу за входом у будівлю.
- **Office** — офіс / кабінет. Кімната, де люди працюють або ведуть бізнес.
- **Opening** — отвір. Порожній простір у чомусь, через який можуть переміщатися люди або речі.
- **Partition** — перегородка. Те, що розділяє внутрішній простір.
- **Pile-driven foundation** — пальовий фундамент. Глибокий фундамент, що складається з товстих стрижнів, вставлених у землю.
- **Plumbing fixture** — сантехнічний прилад. Встановлений елемент для розподілу та використання води (труби та раковини).
- **Roof** — дах. Зовнішня захисна конструкція на верхній частині будівлі.
- **Siding** — сайдинг. Металевий, пластиковий або дерев'яний матеріал, що використовується для покриття екстер'єру будівлі.
- **Slab-on-grade** — плитний фундамент мілкового закладення. Конструкція, сформована з форми і встановлена на землі.
- **Solid construction** — масивна конструкція. Тип будівництва, при якому стіни підтримують будівлю.
- **Stairwell** — сходові клітка. Зона, що містить сходи для ходьби з одного рівня на інший.
- **Structure** — структура. Базова система, що утримує щось разом.
- **Support** — підтримувати. Нести вагу або запобігати колапсу.
- **Trim** — наличник / оздоблення. Бордюри або молдинг будівлі, зазвичай навколо вікон і дверей.
- **Vestibule** — тамбур. Коридор, що веде від входу до головної частини будівлі.
- **Window** — вікно. Отвір у стіні, крізь який люди можуть бачити, але рідко використовують як вхід.

DOMAIN 7: GEOMETRY & TOPOGRAPHY (ГЕОМЕТРІЯ ТА ТОПОГРАФІЯ)

- **Angle** — кут. Форма, що утворюється там, де дві лінії зустрічаються.
- **Arch** — арка. Форма, яка є вигнутою на одному кінці та має кути або отвір на іншому.
- **Circle** — коло. Форма, яка є круглою, в якій кожна точка вздовж краю знаходиться на рівній відстані від центру.
- **Cone** — конус. 3D фігура, що має коло в основі та закруглені сторони, які сходяться в точці на протилежному кінці.
- **Corner** — кут (внутрішній/зовнішній). Частина форми, де зустрічаються два краї або лінії.
- **Cube** — куб. 3D фігура, що має шість квадратних сторін.
- **Cuboid** — кубоїд. 3D фігура, що має шість квадратних або прямокутних сторін.
- **Cylinder** — циліндр. 3D фігура, що має прямі сторони та коло на кожному кінці.
- **Diamond** — ромб. Форма, що має чотири прямі сторони однакової довжини та різні кути, де сторони зустрічаються.
- **Dome** — купол. Округла 3D фігура, що схожа на верхню половину кулі.
- **Face** — грань. Плоска поверхня на 3D фігурі.
- **Geometry** — геометрія. Галузь математики, що вивчає точки, лінії, кути, а також розмір і форму фігур.
- **Grade** — градус нахилу. Вимірювання того, наскільки крутим є схил.
- **Hilly** — горбистий. Зона, що має багато пагорбів або схилів.
- **Landscape** — ландшафт / пейзаж. Область або регіон землі з певним зовнішнім виглядом.
- **Level** — рівний. Плоский і рівномірний.
- **Line** — лінія. Ідеально пряма геометрична фігура, що проходить через точки в обох напрямках.
- **Open** — відкритий. Зона, що не покрита і не має багато рослинності або будівель.
- **Oval** — овал. Форма, яка закруглена і довша, ніж широка, подібна до яйця.
- **Point** — точка. Точне положення на поверхні, що не має розмірів.
- **Polygon** — багатокутник. Форма, що має три або більше прямих сторін.
- **Pyramid** — піраміда. 3D фігура з багатокутником в основі та трикутними сторонами, що сходяться в точці на протилежному кінці.
- **Rectangle** — прямокутник. Форма, що має чотири прямі сторони, причому кожна сторона має однакову довжину з протилежною.
- **Rise** — підйом. Нахилитися або рухатися вгору.
- **Segment** — відрізок. Частина лінії, розташована між двома точками.
- **Side** — сторона. Один із країв об'єкта або області.
- **Slope** — схил. Похила зона, як правило, на схилі гори або пагорба.
- **Sphere** — сфера. Кругла 3D фігура, як м'яч, в якій усі точки навколо зовнішньої сторони знаходяться на рівній відстані від центру.
- **Square** — квадрат. Форма, що має чотири прямі сторони однакової довжини та чотири рівні кути.
- **Steep** — крутий. Різко нахилений вгору.
- **Surface** — поверхня. Верхній або зовнішній шар чогось.
- **Terrain** — рельєф / місцевість. Зона землі з певними фізичними особливостями.
- **Topography** — топографія. Фізичні характеристики ділянки землі.
- **Triangle** — трикутник. Форма, що має три прямі сторони та три кути.
- **Vegetation** — рослинність. Усі рослини в певній місцевості.

DOMAIN 8: MEASUREMENTS & BASIC MATH (ВИМІРЮВАННЯ ТА МАТЕМАТИКА)

- **Acre** — акр (Imperial). Одиниця виміру площі, що дорівнює 43,560 квадратних футів.
- **Average** — середнє значення. Число, що представляє значення посередині набору значень.
- **Centimeter** — сантиметр (Metric). Одиниця довжини, що дорівнює 1/100 метра або приблизно 0.39 дюйма.
- **Comes to** — складає (результат). Дорівнювати певному числу після математичної операції.
- **Cubic centimeter** — кубічний сантиметр (Metric). Одиниця об'єму, рівна 1/1000 літра.
- **Cubic foot** — кубічний фут (Imperial). Одиниця об'єму, куб з довжиною, шириною і висотою по одному футу.
- **Cubic inch** — кубічний дюйм (Imperial). Одиниця об'єму.
- **Cubic meter** — кубічний метр (Metric). Одиниця об'єму, рівна 1000 літрів.
- **Divide by** — поділити на. Розділити число порівну на частини.
- **Equal** — дорівнювати. Бути точно таким же числом або сумою, як і щось інше.
- **Foot** — фут (Imperial). Одиниця довжини, рівна 12 дюймам.
- **Gram** — грам (Metric). Одиниця ваги, рівна 1/1000 кілограма.
- **Hectare** — гектар (Metric). Одиниця площі, рівна 10,000 квадратних метрів або приблизно 2.47 акрів.
- **Hundred** — сотня. Спосіб вираження чисел у тисячах (наприклад, 1,400 як "fourteen hundred").
- **Imperial** — імперська система. Система вимірювань, що базується на унціях і дюймах.
- **Inch** — дюйм (Imperial). Одиниця довжини, рівна 1/12 фута.
- **Kilogram** — кілограм (Metric). Одиниця ваги, рівна 1000 грамів або приблизно 2.2 фунта.
- **Less** — мінус / менше на. Використовується, щоб показати віднімання.
- **Liter** — літр (Metric). Одиниця об'єму, рівна 1000 кубічних сантиметрів.
- **Meter** — метр (Metric). Одиниця довжини, рівна 100 сантиметрам або приблизно 3.28 футів.
- **Metric** — метрична система. Система вимірювань, що базується на кілограмах і літрах.
- **Minus** — мінус. Друге число віднімається від першого.
- **Multiply by** — помножити на. Додати число до самого себе $\times$ кількість разів.
- **Ounce** — унція (Imperial). Одиниця ваги, рівна 1/16 фунта.
- **Plus** — плюс. Два числа додаються разом.
- **Pound** — фунт (Imperial). Одиниця ваги, рівна 16 унціям.
- **Times** — помножено на. Знак множення.
- **Ton** — тонна (Imperial). Одиниця ваги, рівна 2,000 фунтів.
- **Tonne** — метрична тонна (Metric). Одиниця ваги, рівна 1000 кілограмів.
- **Yard** — ярд (Imperial). Одиниця довжини, рівна 36 дюймам або 3 футах.

DOMAIN 9: CONSTRUCTION PROCESS, MACHINERY & SAFETY (ПРОЦЕС, ТЕХНІКА, БЕЗПЕКА)

- **Assemble** — збирати. Скласти частини разом.
- **Backhoe** — екскаватор зворотного черпання. Тип землерийної машини.
- **Bid** — пропозиція (тендер). Пропозиція на будівництво, що включає витрати та матеріали.
- **Boom** — стріла (крана). Горизонтальна частина баштового крана.
- **Break ground** — розпочати будівництво (дослівно: розбити землю).

- **Concrete mixer** — бетонозмішувач. Машина, що змішує цемент, заповнювач і воду для утворення бетону.
- **Construction documents** — будівельна документація. Папери, що включають плани будівель, специфікації та іншу інформацію.
- **Contract** — контракт. Юридично обов'язковий документ, що деталізує відповідальність та витрати.
- **Counterweight** — противага. Бетонні блоки на короткій стрілі баштового крана.
- **Digging machine** — землерийна машина. Використовується для копання траншей для комунікацій.
- **Excavation** — земляні роботи / копання. Процес видалення ґрунту та гірських порід з ділянки.
- **Finishing** — оздоблення. Кінцева фаза будівництва, коли покриваються підлоги, стіни та стелі, а також встановлюються двері та вікна.
- **Framing** — зведення каркаса. Процес побудови основної структури будівлі.
- **Front loader** — фронтальний навантажувач. Транспортний засіб для переміщення землі.
- **Grade** — вирівнювати. Робити щось плоским і рівним (про ділянку).
- **Grounded** — заземлений. Вимога безпеки для риштувань біля джерел високої напруги.
- **Harness (Safety harness)** — ремінь безпеки. Обладнання для захисту при роботі на висоті.
- **Inspection** — інспекція. Офіційний процес перевірки того, що щось зроблено згідно зі специфікаціями.
- **Installation** — монтаж. Акт встановлення приладів (фікстур) у будівлю під час будівництва.
- **Lifting gear** — підйомне обладнання (на крані).
- **Mass-produced** — масового виробництва. Створене у великих кількостях.
- **Off-site / On-site** — поза майданчиком / на майданчику.
- **Plumb** — строго по вертикалі (по виску). Правило збирання вертикальних частин риштування.
- **Plumbing** — сантехнічні роботи / водопровід. Система труб для розподілу води в будівлі.
- **Prefabricated** — префабрикований / збірний. Будівля, компоненти якої виготовлені на заводі для легкого збирання.
- **Protective footwear** — захисне взуття. Обов'язкове екіпірування на майданчику.
- **Safety helmet** — захисна каска.
- **Scaffold** — будівельне риштування. Тимчасова конструкція для роботи на висоті.
- **Sheave** — шків. Система для керування підйомним гаком крана.
- **Tower crane** — баштовий кран. Кран для будівництва високих будівель.
- **Trench** — траншея. Вузький отвір, викопаний у землі під комунікації.
- **Walk-through** — фінальний огляд. Інспекція, яку власник будівлі проводить перед заселенням.
- **Wiring** — електропроводка. Система, за допомогою якої в будівлі розподіляється електрика.

DOMAIN 10: HVAC SYSTEMS & HEAT BALANCE (КЛІМАТИЧНІ СИСТЕМИ)

- **Air conditioning** — кондиціонування повітря. Система для охолодження повітря в будівлі.
- **Boiler** — бойлер / котел. Пристрій у системі центрального опалення, що нагріває воду.

- **Central heating** — центральне опалення. Система, де котел споживає паливо і постачає тепло через радіатори.
- **Cooling** — охолодження. Необхідне для зниження температури в просторі.
- **Energy Recovery Ventilation (ERV)** — вентиляція з рекуперацією енергії/тепла. Система, яка передає тепло від відпрацьованого повітря до припливного.
- **Fresh intake air** — свіже припливне повітря. Повітря, що втягується ззовні будівлі.
- **Heat balance** — тепловий баланс. Баланс між джерелами тепла (надходженнями) та його втратами в будівлі.
- **Heat exchanger** — теплообмінник. Пристрій, що дозволяє передавати теплову енергію між двома потоками повітря без їх змішування.
- **Heat pump** — тепловий насос. Пристрій, що переміщує тепло з одного місця в інше, працюючи як на опалення, так і на охолодження.
- **Heating** — опалення. Система нагрівання повітря для компенсації тепловтрат.
- **Heating demand** — потреба в опаленні. Кількість енергії, необхідна для підтримки бажаної температури.
- **Internal gains** — внутрішні надходження тепла. Тепло від людей, приладів та освітлення.
- **Solar gains** — сонячні надходження. Випромінювання сонячної енергії через вікна.
- **Stale exhaust air / Contaminated air** — відпрацьоване / забруднене повітря, що виводиться з приміщення.
- **Transmission losses** — трансмісійні втрати тепла. Тепло, яке проходить крізь будівельну оболонку зсередини назовні.
- **Ventilation** — вентиляція. Система постачання свіжого повітря та видалення забрудненого.
- **Ventilation losses** — вентиляційні втрати тепла. Втрати через обмін теплого внутрішнього повітря з холодним зовнішнім.

DOMAIN 11: DRAWINGS, CAD & PORTFOLIOS (КРЕСЛЕННЯ ТА ПРОЄКТУВАННЯ)

- **Action line** — лінія дії. Лінія на кресленні (blueprint print), що вказує на рух (наприклад, відкривання дверей).
- **Axometric drawing** — аксонометричне креслення. 3D-зображення, де довжина і ширина повернуті під кутом 45 градусів; швидке, але перебільшує дах.
- **Bird's-eye view** — вид з пташиного польоту. Зображення об'єкта, показане з позиції над ним.
- **Blueprint print** — архітектурне креслення (синька/сині лінії). Традиційна копія будівельних планів.
- **Break line** — лінія розриву. Суцільна, хвиляста лінія для вкорочення вимірів, що занадто довгі для креслення.
- **CAD drawing (Computer Aided Design)** — комп'ютерне креслення. Процес створення технічних дизайнів за допомогою програмного забезпечення.
- **Center line** — осьова лінія. Лінія з довгими і короткими штрихами, що вказує на центр об'єкта.
- **Cross-reference symbol** — символ перехресного посилання. Забезпечує орієнтацію між різними сторінками креслень.
- **Cutting-plane line** — лінія площини перерізу. Показує, де починається відповідне креслення перерізу.
- **Deconstruct** — розбирати на частини (у CAD-моделюванні).
- **Detail drawing** — детальне креслення. Збільшене зображення частини дизайну.

- **Detail symbol** — символ деталі. Вказує, що для певної секції доступне детальне креслення.
- **Dimension line** — розмірна лінія. Суцільна лінія, що використовується для показу виміру чогось.
- **Elevation datum** — базова відмітка висоти. Символ для забезпечення лінії рівня.
- **Elevation drawing** — креслення фасаду. Ортографічна проєкція, що показує зовнішній вигляд будівлі збоку.
- **Exploded view** — вид з рознесеними частинами. Діаграма, яка показує частини злегка відокремленими одна від одної.
- **Façade** — фасад. Одна зовнішня сторона будівлі.
- **Figure ground study** — аналіз фігури і фону. Вид мапи ділянки, що виділяє будівлі та простори.
- **Graphic symbol** — графічний символ. Представляє об'єкт на кресленні (наприклад, конкретний тип дверей).
- **Historical tracing** — історичне трасування. Накладання мап різних періодів для спостереження за еволюцією ділянки.
- **Horizontal cross section** — горизонтальний переріз. Вид об'єкта, якщо його розрізати збоку в бік і дивитися зверху.
- **Isometric drawing** — ізометричне креслення. 3D-зображення, ефективне для презентацій (повернуте на 30 градусів).
- **Leader line** — лінія-виноска. Суцільна лінія зі стрілкою на кінці, що з'єднує об'єкти з примітками.
- **Lettering** — написи/шрифт. Письмова інформація на кресленні для позначення об'єктів.
- **Line weight** — товщина лінії. Ширина або товщина лінії на кресленні.
- **Manual drawing** — ручне креслення. Створення ручних ескізів без механічних або цифрових інструментів.
- **Material symbol** — символ матеріалу. Зображення, що представляє типи будівельних матеріалів на кресленні.
- **Mechanical drafting** — механічне креслення. Створення технічних ескізів за допомогою фізичних інструментів (рейсшин, циркулів).
- **Orthographic projection** — ортографічна проєкція. Відображення 3D-об'єкта, що показує його 2D-види.
- **Phantom line** — фантомна лінія. Пунктирна лінія, що використовується для показу альтернативного положення об'єкта.
- **Photomontage** — фотомонтаж. Комп'ютерне зображення, що показує дизайн із вставленими додатковими зображеннями.
- **Plan** — план. Ортографічна проєкція, що показує горизонтальний переріз будівлі.
- **Portfolio** — портфоліо. Набір творчих робіт, організованих для демонстрації навичок.
- **Reassemble** — зібрати знову (компоненти моделі в CAD).
- **Rendering** — рендеринг / візуалізація. Процес створення зображення з моделі за допомогою комп'ютерної графіки.
- **Resolution** — роздільна здатність. Здатність екрана відображати чіткі деталі.
- **Section drawing** — креслення перерізу. Ортографічна проєкція, що показує вертикальний переріз будівлі.
- **Section line** — лінія перерізу. Показує вигляд плану поверху в розрізі.
- **Serial vision** — серійне бачення. Техніка мапування, де точки ідентифікуються та малюються з точки зору картографа під час руху.
- **Site survey** — геодезична зйомка / аналіз майданчика. Кількісний аналіз фізичних аспектів ділянки.

- **Storyboarding** — створення розкадровок. Візуалізація ідей через серію ілюстрацій.
- **Title block** — основний напис (штамп). Інформація на аркуші креслення, включаючи назву проєкту.

DOMAIN 12: ARCHITECTURAL HISTORY & TOWN PLANNING (ІСТОРІЯ ТА МІСТОБУДУВАННЯ)

- **Bauhaus** — Баухаус. Архітектурна школа початку XX ст., що поєднувала художні принципи та технології (чисті форми, відсутність декору).
- **Brutalism** — бруталізм. Архітектурна школа середини XX ст., яка використовувала масивні матеріали (бетон) та повторювані геометричні форми, роблячи будівлі важкими (heavy).
- **Buttress** — контрфорс. Структура, що підтримує стіну (типова для готичної архітектури).
- **Column** — колона. Стовп або опора, що діє як підтримка або прикраса для структури.
- **Deconstructivism** — деконструктивізм. Тип сучасної архітектури, що характеризується спотворенням ліній і форм (distorted shapes).
- **Double coding** — подвійне кодування. Процес включення двох або більше тем чи стилів в один витвір (характерно для постмодернізму).
- **Five orders** — п'ять ордерів. Набір класичних архітектурних стилів, що диференціюються за особливостями їхніх колон.
- **Form follows function** — «форма слідує за функцією». Принцип Модернізму, згідно з яким форма будівлі повинна базуватися на тому, як вона буде використовуватися.
- **Gothic** — готичний. Європейський стиль архітектури (12-16 ст. н.е.), відомий стрілочастими арками та ребристими склепіннями.
- **High-Tech** — хай-тек. Будівля, побудована для демонстрації її технічної структури (сталевих каркасів, труб).
- **International Style** — інтернаціональний стиль. Архітектурний стиль початку XX ст., що наголошував на функції, простоті та прозорості (transparency).
- **Lintel** — перемичка. Балка над вікном або дверима, що підтримує вагу структури над нею.
- **Modernism** — модернізм. Архітектурний рух, що підкреслював простоту та функціональність.
- **Monumentalism** — монументалізм. Архітектурний стиль, що акцентує увагу на великих, грандіозних рисах.
- **Postmodernism** — постмодернізм. Рух середини/кінця XX ст., що відкинув чистий функціоналізм Модернізму і повернув мистецтво та красу (орнаменти) в архітектурну форму.
- **Renaissance** — ренесанс (Відродження). Європейський стиль архітектури (14-17 ст. н.е.), що робив акцент на симетрії, геометрії та куполах.
- **Ribbed vault** — ребристе склепіння. Тип склепінчастої стельової опорної конструкції (готика).
- **Town planning** — містобудування / міське планування. Процес розробки та організації міських просторів.
- **Master Plan** — генеральний план. Документ, що описує, як місто розвивається і як воно може розвиватися в майбутньому.